

Stárkovský zpravodaj

Číslo 2

Ročník 2019

SLOVO STAROSTY

Milí spoluobčané, na úvod 2. čísla Stárkovského zpravodaje malé pohlednutí za letním obdobím. Letošní léto bylo vzhledem k pokračujícím tropickým teplotám a srážkám pod dlouhodobým průměrem opět rekordní. Dopady takového počasí můžeme vidět všichni kolem sebe nejen ve volné krajině, kdy smrkové porosty čelí kůrovcové kalamitě, která podstatně mění charakter lesa, tak i naše zahrady doznávají útrap ze slunečních paprsků a nedostatku vláhy. Jak tomuto čelit jen jako jednotlivec? Snad jen jediným efektivním způsobem – šetrným hospodařením s vodou. Pokud nedojde k podstatnějším úhrnům srážek, budeme se s touto problematikou potýkat stále častěji.

Během letních prázdnin se opět podařilo stoprocentně obsadit areál tábora Pod Vysákem. Přes 200 dětí si užilo zasloužené dny volna při pobytu v okolí Stárkova. Díky optimálnímu a bez chyby připravenému zázemí, proběhly všechny turnusy bez jediného problému.

Co nás bude ale v brzké budoucnosti v táboře čekat, je rekonstrukce sociálního zařízení. Již nyní je ve špatném stavu. Prvním krokem bude vypracování projektové dokumentace na jejich rekonstrukci a následně se pokusíme získat, alespoň částečně finanční prostředky na jejich výstavbu. Začátkem srpna započala stavba „Zasítování území na Solovicích“ pro plánovanou výstavbu 5 nových rodinných domů. Vybudován byl nový vodovodní řad s jednotlivými přípojkami a kanalizační síť. Celkové náklady na realizaci přesáhly 1 milion korun. Navazovat na tyto práce bude v příštím roce zahájení výstavby komunikace, aby případní zájemci o volné stavební parcely mohli začít s výstavbou. Nové občany bychom na Solovicích rádi přivítali již v roce 2021. S příchodem podzimních měsíců je třeba připravit rozpočet včetně investičních záměrů na nový rok. Díky poskytnutí dotace ze Státního fondu životního prostředí byla na konci srpna podepsána smlouva o dílo na výstavbu. Všechna města a obce řeší již několik let náklady na svoz a likvidaci jednotlivých ... [více na str. 2](#) Petr Urban

Listopad 2019

OBSAH:

Slovo starosty	str. 1
Provoz na náměstí	str. 2
Měření dopravy	str. 3
Třídíme odpad	str. 3
Obnova lesů	str. 4
Změna v ZM	str. 4
TJ Sokol Stárkov	str. 4
Divadelní soubor	str. 5
Usnesení ZM	str. 6
Katovská 30	str. 6
Rozhovor	str. 8
Den za obnovu lesů	str. 11
ZŠ a MŠ	str. 13
Historie Stárkova	str. 14
Chraňte domov	str. 15
Charita	str. 15
Mobilní rozhlas	str. 16
Co se kde dělá	str. 16

Nejbližší akce

27. 11.	Vánoční jarmark v ZŠ
30. 11.	Rozsvícení vánočního stromu
7. 12.	Mikulášská nadílka a peklo Mikulášská zábava
21. 12.	Dead Metal Christmas
22. 12.	Betlémské světlo
4. 1.	Tříkrálová sbírka

Svozy odpadu:

Čtvrtky:
28. 11.
12. 12.
26. 12.
9. 1.
23. 1.

SLOVO STAROSTY

(pokračování ze str. 1)

složek odpadu. Stále se zpřísnující legislativa stále více nutí navyšovat finanční prostředky na jejich likvidaci. V posledních letech se jedná zejména zajištění možnosti ukládání bioodpadu všem občanů. Nyní toto řešíme v prostoru u čistírny odpadních vod u zdravotního střediska, kde můžete bioodpad odkládat do připravených kontejnerů. Následně je tento odpad odvážen na kompostárnu do Velkého Poříčí. V brzké budoucnosti bude také několikanásobně navýšen poplatek za uložení komunálního odpadu. Tato položka činí v nynějším rozpočtu bezmála 400 tisíc korun. Výstavbou sběrného dvora cílíme na zvýšení sběru vytříděných složek /plast, papír/sklo a snížení tak celkové produkce směsného komunálního odpadu. S tím souvisí i snížení nákladů na jeho likvidaci a navýšení získaných finančních prostředků ze zpětného odběru papíru, skla a plastů od společnosti EKO-KOM. Jestli nechceme řádově v jednotkách let přistoupit k dramatickému navýšení poplatku za odpady pro občany, musíme vytvořit podmínky pro třídění odpadu a všichni ho svědomitě třídít. Další podstatnou investicí je plánovaná výstavba víceúčelového sportovního hřiště u základní školy. Na jaře letošního roku schválili zastupitelé pořízení projektové dokumentace. Nyní je požádáno o stavební povolení. Jelikož celkové náklady na jeho výstavbu převyšují naše finanční možnosti, budeme hledat možné financování na státní úrovni. Nabízí se několik možností. Pokusíme se uspět v rámci celostátního kola na Ministerstvu pro místní rozvoj a Královéhradeckém kraji. Jsem si vědom, že volnočasové aktivity nejsou v naší obci na optimální úrovni. Potřebujeme pro Vás vytvořit odpovídající zázemí a prostor pro Vaše aktivity. Počítáme také s propojením na nově vybudované šatny a sociální zařízení v suterénu školy, aby se z vybudovaného hřiště stalo plnohodnotné sportoviště včetně zázemí.

Na počátku letošního roku jsme avizovali nutnou rekonstrukci místní komunikace ve Chlívčích. Jedním z hlavních dokladů pro možnost se ucházet o finanční prostředky ze státního rozpočtu je pasport místních komunikací. Bohužel disponujeme pasportem ze sedmdesátých let. V rámci

zpracování strategických dokumentů pro rozvoj obce, kterým pasport místních komunikací je jednou částí, budeme moci v připravované výzvě k podání žádostí předložit odpovídající projektovou dokumentaci včetně všech náležitostí. Pro Vaši představu, celkové náklady na opravu dosahují cca 4 milionů korun. Bez zajištění financování se pohybuje daleko za hranou ekonomických možností Stárkova tuto akci realizovat z vlastních zdrojů. Z tohoto musíme a vynaložíme maximální úsilí najít tyto finance, abychom infrastrukturu komunikací nejen ve Chlívčích dokázali postupně rekonstruovat.

Na závěr si ještě dovoluji poděkovat za aktivitu vedení výjezdové jednotky hasičů. Nedisponujeme v současnosti její optimální akceschopností. Její zřízení a vůbec provoz je naší zákonnou povinností. Aktivita ze strany vedení jednotky se za posledních několik měsíců významně zvýšila s cílem optimalizovat současný stav a nastartovat odpovídající spolupráci mezi jejími členy a vedením města. Slibuji si od této spolupráce zajištění odpovídající požární ochrany našich občanů. I toto bude stát určité finanční prostředky, ale čekat při požáru domu na hasiče ze sousední vesnice nikdo nechceme. Proto, kdo je připraven, není překvapen. Vážení občané, je toho samozřejmě mnoho, co je třeba opravit, zlepšit a modernizovat. Vlastní objekty jako zdravotní středisko, kino, školu, hospodu ve Chlívčích, komunikace, mosty atd. atd., které potřebují větší či menší finanční prostředky na údržbu, rekonstrukci nebo opravu. Osobně vnímám, že je třeba začít s postupným obnovováním a zvelebováním, ale zároveň udržovat odpovídající stav veřejných prostranství, podporu kulturního vyžití nebo zlepšování životního prostředí v našem okolí. To vše je závislé na našich finančních možnostech.

Petr Urban

KRÁTCE

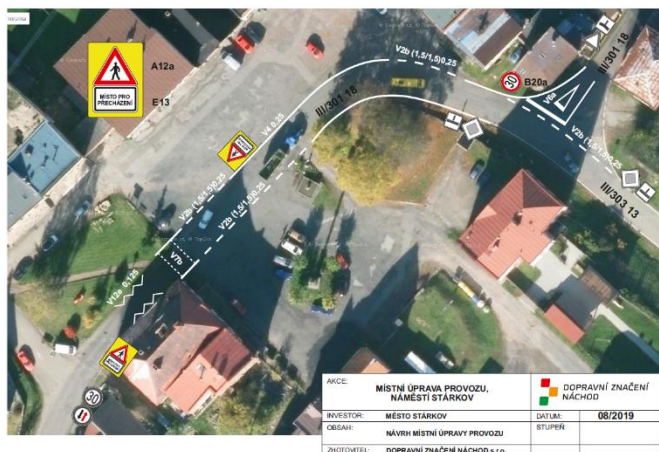
Místní úprava provozu na náměstí

Stárkovské náměstí potřebuje úpravu provozu, která by zcela jasně definovala stávající komunikaci ve směru na Bystré. Různé připomínky na dopravní omezení či úpravu maximální povolené rychlosti nebo zřízení přechodu pro chodce zaznívají na jednání zastupitelstva města již mnoho let.

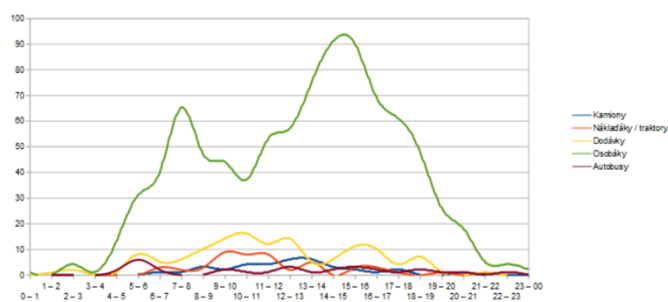
Abychom vůbec mohli vstoupit v jednání s majitelem komunikace Královéhradeckým krajem, prostřednictvím příspěvkové organizace zajišťující správu krajských silnic - Správy silnic Královéhradeckého kraje, nechali jsme zpracovat návrh základní požadované úpravy provozu na komunikaci vedoucí přes náměstí. Její vizualizaci si můžete prohlédnout na přiloženém snímku.

Starosta

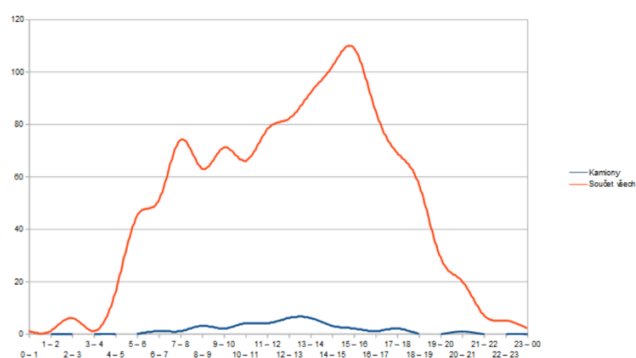

Měření dopravy ve Stárvkově

Ve čtvrtek 26. září byl změřen počet vozidel jedoucích přes Stárvkov. Byla monitorována křižovatka u mateřské školy. Vozidla byla rozdělena do několika kategorií. Kamionů projelo celkem 36, nákladních automobilů a traktorů 49, dodávek 134, osobních automobilů 882, autobusů 31.

První graf znázorňuje počty vozidel jednotlivých druhů v danou hodinu.

Druhý graf porovnává všechna vozidla a kamiony. Podle očekávání bylo nejvíce osobních automobilů. Měření proběhlo od půlnoci do půlnoci, „na

hlídce“ se průběžně vystřídal několik lidí, přede všemi pan starosta a pan Josef Gorgan. Čárky za průjezd se barevně odlišovaly podle toho, zda jelo na Bystré nebo na Dřevíč.

Místostarosta

Třídíme komunální odpad

Toalety nejsou odpadkový koš

Do odpadu nevyhazujte:

Hygienické potřeby

- jednorázové pleny
- kosmetické a odličovací ubrousky
- tampony
- vatičky na čištění uší, atd.

Co mohou způsobit

- ucpání kanalizace
  - zachycují se v potrubí
  - mohou poškodit kanalizační čerpací stanice
- Celkově způsobují náročnou likvidaci na čistírně odpadních vod.

Kam patří

DO SMĚSNÉHO ODPADU, LAICKY ŘEČENO DO KOŠE

Kuchyňský odpad

- zbytky jídel
- zbytky ovoce a zeleniny
- rozmělněné zbytky z kuchyňských drtičů odpadu

Co mohou způsobit

Vážné problémy nejen v kanalizační síti, ale i při čištění odpadních vod a jejich následném vypouštění zpět do přírody.

Kam patří

DO KONTEJNERŮ NA BIO ODPAD, MÁTE-LI MOŽNOST TAK NA KOMPOST

Chemikálie

- staré barvy
- ředidla
- lepidla
- domácí i zahradní chemii

Co mohou způsobit

V kanalizaci vytváří prostředí, které může ohrozit zdraví pracovníků údržby. Na čistírně odpadních vod mohou tyto látky mít toxický účinek na bakterie, které čistí odpadní vodu.

Kam patří**DO SBĚRNÝCH DVORŮ. RADIOAKTIVNÍ, INFEKČNÍ A KARCINOGENNÍ LÁTKY DO SPECIALIZOVANÝCH FIREM, MAJÍCÍCH K TOMU OPRAVNĚNÍ**zdroj: www.doodpadu.cz

Foto ucpaného odpadu – kanalizace ve Stárkově

Obnova lesů na Broumovsku

za účasti lesníků, myslivců, dětí a hejtmána PhDr. Jiřího Štěpána

Dobrovolníci, myslivci, lesníci a také děti ze Základní školy Stárkov se v pátek 4. října sešli na lesní mýtině, kde společnými silami zasadili přibližně 2000 nových stromků. V místech, kde původní les zlikvidovala invaze kůrovce, vznikne i díky podpoře Královéhradeckého kraje, Lesnicko-dřevařského vzdělávacího institutu a Okresnímu mysliveckému spolku Náchod nový, druhově pestrý smíšený les.

„Lesy v Královéhradeckém kraji byly výrazně postiženy kůrovcovou kalamitou. Jsem rád, že jsem se mohl ve Stárkově osobně podílet na obnově lesa a sám si zasadit několik stromů. Jako zásadní při obnově poškozených lesů a to nejen zde na Broumovsku, ale v celé České republice vidím kvalitní spolupráci mezi zainteresovanými stranami, především mezi vlastníky lesů, lesníky, myslivci, státní správou a u případnými dobrovolníky, kteří se chtějí na obnově lesa podílet. Velmi mě těší, že v našem kraji spolupráce funguje.“ Uvádí hejtmán Královéhradeckého kraje PhDr. Jiří Štěpán.

„V místech, které se staly díky kůrovci holinou, jsme vysazovali několik druhů stromů, jako jsou jedle, buky, ale v určité míře také smrky, které nejen že do této oblasti bezesporu patří, ale jsou z hlediska dřevařského zpracování a využití dřeviny nenahraditelné. V místech s vyšší nadmořskou výškou a v předem stanovených počtech a lokalitách k tomu vhodných je smrk důležitou sazenicí při obnově lesa“, komentuje Kamil

Zahradník ředitel Lesnicko-dřevařského vzdělávacího institutu.

Byl jsem mile překvapen, když jsem požádal o spolupráci děti z místní základní školy a také myslivce a dobrovolníky z okolí, že se akce na výsadbu stromků chtěli podílet. Nejen děti viděly, jak vzniká nový les a že je potřeba při výsadbě uvažovat na mnoho let dopředu. Lesy sázíme pro budoucí generace.

Výsadba v okolí Stárkova byla jedna z mnoha, které chystá Královéhradecký kraj na svém území. Pro drobné vlastníky lesů rovněž připravil finanční podpory a dotace pro zalesňování kůrovcem postižených oblastí.

Starosta

Změna v zastupitelstvu

Ke dni 30. 8. 2019 rezignovala na všechny své funkce ve Stárkově paní Mgr. Miroslava Hromasová. Jako 1. náhradník se zastupitelem stal pan Jan Bárta. V pondělí 9. září složil slib a zastupitelstvo ho zvolilo jako předsedu kontrolního výboru ZM Stárkova.

SPOLKOVÁ ČINNOST**TJ Sokol Stárkov**

První polovina podzimní hrací části je za námi, tak se pojďme poohlédnout za našimi výsledky. Celé jsme to odstartovali soustředěním na Máchově jezeře, kde jsme odehráli přátelské utkání proti Starým Splavům, které jsme dokázali porazit 2:5. Na poslední přátelák jsme se vydali na nedaleké Babí, které jsme zdolali 1:4. Do začátku sezóny jsme nevstoupili zrovna nejšťastněji. Do úvodního zápasu jsme šli s řadou zraněných hráčů a dva si nesli stopku na 8-9 utkání za červené karty, prohřešky a jejich nevhodné chování na hřišti

z konce minulé sezóny. Toto vše mělo dopad na to, že jsme z prvního zápasu sezóny odjeli z Velichovek bez bodů. Tuto herní nepohodu se nám nepodařilo překonat ani na dalším venkovním zápase ve Velkém Poříčí, kde jsme prohrávali už v 10. minutě 2:0. V druhé polovině utkání došlo k jakémusi zlomu, který nám byl osudový pro celý zbytek sezóny. Začalo se více motivovat a bojovat! Kvůli

této píli jsme si z Poříčí odvezli alespoň 1 bod, a to když se v 93. minutě prosadil Filip Novák. Následoval jeden z nejdramatičtějších soubojů celé sezóny, na náš stadion dorazil soupeř z Martínkovic. Výsledek zápasu byl 3:2 pro Stárkov, když ve 100. minutě proměnil pokutový kop zaskakující brankář Sokola Michal Pročko. Další zastávkou bylo derby v Hronově, kde se odehrál jeden z nejhezčích zápasů celé sezóny. Zde jsme zvítězili suverénně a přesvědčivě, výsledek 2:4. Týden na to přišlo smolné utkání proti Machovu, kde jsme podlehli 0:1. Tento zápas byl druhou prohrou v sezóně, ale zároveň tou poslední. Poté následovala šňůra šesti vítězství v řadě a to i proti vedoucím celkům tabulky. Byli jsme prvním týmem, kterému se podařilo zdolat Zábrodí. Po 90. minutách na venkovním hřišti jsme odjžděli s výsledkem 1:2 pro nás. Dále jsme ve dvou zápasech byli schopni nasázet soupeři pověstného „bůra“, tedy 5 gólů, bylo to proti Červenému Kostelci "B" a Babí. Přišlo také na vítězství nad takovými fotbalovými kluby jako jsou: Teplice nad Metují (2:0) a Velká Jesenice (2:1). Podtrženo sečteno, podzimní část sezóny jsme ukončili na 1. místě tabulky JOPECO Okresního přeboru mužů. V jarní části hodláme navázat na tyto výkony a udržet si naši pozici na špičce tabulky.

Děkujeme všem, kteří v nás věřili, drželi nám palce a podporovali nás. I nadále hodláme tvrdě pracovat a makat za Sokol. Díky všem funkcionářům a vedení

klubu za to, jakou pro nás dělají práci a připravují pro nás ty nejvhodnější podmínky pro hraní tak skvělé kolektivní hry, jakou je fotbal. Nakonec děkujeme všem fanouškům, kteří vytváří úžasnou atmosféru a kulisu nejen na domácím hřišti. V neposlední řadě děkujeme městu Stárkov za podporu našeho spolku!!! Sportu zdar a fotbalu zvláště, DYCKY SOKOL.

fotbalový hráč TJ Sokol Stárkov Jiří Tobiáš

#	Klub	Z	V	R	P	S	B
1.	So. Stárkov	11	8	1	2	29:13	25
2.	Ji. Machov	11	7	3	1	33:18	24
3.	So. Zábrodí	11	7	2	2	23:14	23
4.	Sl. Teplice n/M	10	6	1	3	30:15	19
5.	So. V. Jesenice	11	6	0	5	32:15	18
6.	AFK Hronov	11	5	2	4	25:24	17
7.	TJ V. Poříčí B	11	4	2	5	30:32	14
8.	SK Babí	11	4	1	6	20:29	13
9.	TJ Č. Kostelec B	10	3	2	5	17:34	11
10.	TJ Velichovky	10	3	1	6	15:18	10
11.	So. Mezilesí	11	2	1	8	18:34	7
12.	Ji. Martínkovice	10	0	2	8	8:34	2

Divadelní soubor Medvěd Stárkov

Aktuálně ze souboru

Náš soubor se od října schází opět v pravidelných časech a chystá pro vás zdramatizovaný román „Muži v offsidu“ od Karla Poláčka. Ačkoli dílo pochází ze třicátých let minulého století, sami se na premiéře přesvědčíte, jak moc v něm nacházíme propojení s dneškem. Před koncem roku začne pro toto představení také výroba jedné klíčové kulisy a hledání vhodných kostýmů – zatím jsme ve fázi čtených zkoušek.

Ted' nás uvidíte často

Prosinec a Leden jsou měsíce, kdy se s vámi při kulturních akcích setkáváme nejvíce. Začneme hned v sobotu 30. 11. od 17:00, kdy se na náměstí bude konat rozsvěcení vánočního stromu, připravujeme pro tuto akci krátkou divadelní ukázkou. Týden na to oblečeme kostýmy Mikulášů, čertů, možná i andělů a dva dny před Štědrým dnem – 22. 12. nebudeme chybět ani na Betlémském světle pro Stárkov v Kostele sv. Josefa Pěstouna. Tam usedneme za varhany a také naladíme naše hlasy pro zpěv vánočních koled. Po Novém roce pak navštívíme obyvatele Chlívčů,

Bystrého, Horního Dřevíče a Vápenky jako divadelní tříkrálová skupina, letos už poosmé.

Sociální síť

Pokud vás zajímá, co právě tvoříme, kam jezdíme a co podnikáme, určitě sledujte náš divadelní facebook nebo instgram: divadelni_soubor_medved.

Těšíme se na viděnou na některé z akcí,
František Šedivý

SDH Stárvok

Výzva SDH Stárvok

Žádáme občany, aby veškeré pálení na svých pozemcích hlásili na HZS, telefon: 950 530 100 nebo elektronicky na: <https://paleni.izscr.cz/paleni>
Sníží se tím počet zbytečných výjezdů záchranných složek.

Dále připomínáme, že v obci jsou dvakrát ročně zajišťovány svozy velkoobjemového a nebezpečného odpadu svozovou firmou. Využívejte této možnosti

SDH Stárvok

Vybraná usnesení ZM Stárvok

- ZM Stárvok vzalo na vědomí rezignaci Mgr. Miroslavy Hromasové na mandát člena ZM, členství v komisi pro regeneraci MPZ a funkci předsedkyně kontrolního výboru ZM.
- ZM Stárvok vzalo na vědomí výsledek výběrového řízení na výstavbu sběrného dvora ve Stárvově.
- ZM Stárvok schválilo smlouvu o dílo na realizaci akce Sběrný dvůr Stárvok se společností Bezedos, s.r.o.

KATOVSKÁ TŘICÍTKA 2019

Tradiční pochod

V sobotu 21. září se uskutečnil 42. ročník turistického pochodu Katovská třicítka. Počasí účastníkům přálo, jen ráno byla trochu zima.

Počet účastníků byl celkem 627. Pěších účastníků bylo na trase KT10 338, na trase KT15 195 a na trase KT30 21. Cyklistů bylo na KT35 41 a na KT50 30. Trasu pro koně absolvovali 2 jezdcí.

Někteří turisté i cykloturisté trochu bloudili, někdo kvůli „zmizelým“ značkám, jiní z vlastní iniciativy.

Po pochodu či jízdě většina lidí zamířila na oběd do Tábora pod Vysákem, kde premiérově vařil Myslivecký spolek Háj Stárvok v čele s kuchařem

Petrem Mužíkem. Jídlo všem chutnalo.

Od 15 hodin probíhala na náměstí tradiční bitva, tentokrát „Jižní Francie 1944“. Ukázkou provedlo několik spolků vojenské historie v čele s místním spolkem TS-20 Pláň. Ukázka se jako vždy vydařila,

letos ji zaštitil královéhradecký radní Pavel Hečko. Od 20 hodin se konala v táboře taneční zábava, na které hrála místní kapela Kat Band.

Místostarosta

Rekonstrukce bitvy a návštěva z kraje

Záštitu radního

Již několik let je součástí doprovodného programu Katovské třicítky také rekonstrukce bitvy, kterou letos spolky vojenské historie situovaly do Francie. Právě především bitva letos upoutala pozornost Královéhradeckého kraje a jeho radní Pavel Hečko se rozhodl dát celé akci záštitu a Stárvok při té příležitosti navštívil. Vzhledem k tomu, že má v našem kraji na starost regionální rozvoj, evropské granty a cestovní ruch, mluvili s ním zástupci našeho města o případné další podpoře akcí a projektů, které se v našem městě plánují.

Starosta

Do zpravodaje se podařilo připravit i krátký rozhovor s panem radním o jeho vztahu k vojenské historii a krajské podpoře v praxi:

Pavel Hečko,

radní Královéhradeckého kraje

Je vám blízká vojenská historie?

Vojenská historie je mi blízká především, co se týká techniky. Já jsem původem strojař, takže vše, co má nějaký motor, mě zajímá. Vůbec obdivuji na těch strojích – autech, motorkách, tancích, obrněncích a zbraních to, že dnes jsme si zvykli na automatiku. Všechno nám řídí počítače a tohle jsou ještě stroje, které byly ovládány ručně, tedy táhly a lanky. Je to takový kumšt řemeslníků a strojařů, kteří to vyráběli. Ještě jsme se tu s organizátory bavili ohledně výstroje. Říkal jsem, že když jsem byl na vojně, měli jsme úbor pracovní, vycházkový a potom maskáče, takže obdivuju různorodost a různobarevnost jednotlivých uniforem jednotlivých států nebo armád. Od těch v přední linii až po týlové zabezpečení.

Hrál jsem si jako malý na vojáky?

Říká se, že kdo si hraje, nezlobí. My si ale spíše hráli na ty indiány. Pocházím z Meziměstí, takže se jednalo o různé hry v lese, možná to v sobě neslo i prvky her na vojáky, vzhledem k tomu, že jsme si vyráběli i různé makety pistolí.

Jak si vlastně kraj vybírá, které akce podpoří?

Mám ve své gesci regionální rozvoj a cestovní ruch a velice oceňuji spolkovou činnost v menších městech a na vesnicích. Ty velké akce ve velkých městech, tam tu organizaci zajišťují společnosti, které se tím živí. Mám k tomu blízko taky z toho důvodu, že za tou prací vidíte konkrétní lidi, je to jejich zájem a dělají to dobrovolně. Podle mého názoru by regionální rozvoj měl přispívat především k životu na malých obcích.

Kraj vypisuje programové dotace, které jsou otevřeny široké škále žadatelů a zároveň se ty dotace dělí na několik typů. Kraj na tyto účely poskytne vždy zhruba 100 milionů ročně. Každá žádost je hodnocena podle předem daných kritérií, kdy jsou ty parametry předem nastaveny. Žádosti se bodují a žadatelé předem vědí, za co ty body mohou získat. Pak se udělá součet a dá se to do tabulky. Pokud stačí peníze, rozdělí se mezi všechny žadatele. Na některé mimořádně zajímavé

akce jsme ochotni přidat i peníze z rozpočtu. Pokud se podobná akce nevejde do té škály dotačních programů, tak se žádá o podporu kraje a kraj to vyhodnocuje s ohledem na významnost akce, lokalitu, tradici a celkovou strukturu aktivity, to poté hodnotí Rada Královéhradeckého kraje. Této dnešní akci jsem dal osobní záštitu, tak to to funguje, pokud se na konkrétního radního obrátí pořadatel, zda by tam záštita mohla být a potom záleží na druhu akce.

Mohl by cestovní ruch a kultura u nás v kraji fungovat bez evropských fondů?

To je složitá otázka. Je spousta destinací, kterými se navenek chlubíme a chceme přes ně získávat turisty a záleží na každém kraji, kolik na to poskytne finančních prostředků. Ve státech kolem nás – například v Rakousku, funguje ten systém podpory cestovního ruchu úplně jinak než u nás. Podpora jde do jednotlivých destinací. Můj osobní pohled je, že máme co zlepšovat. A zpět k vaší otázce: Ano, mohlo by to fungovat bez evropských peněz, ale nebyl by to takový efekt, jako když se na to dají získat další finanční prostředky. Například česko-polská spolupráce na hranicích dokáže dobře čerpat peníze na spoustu projektů. Ted' například vlajková loď – hřebenovka, kdy se opravují rozhledny na hranicích. Asi bychom bez dotací dokázali žít, ale ony pomáhají opravovat kostely, komunikace a další věci. Pokud jednou dotace nebudou, budeme si s tím muset poradit, ovšem dnes nutno říct, přispívají velkým dílem. Úprava cyklotras, běžeckých tras, je toho hodně. Evropské dotace jsou fajn a je dobře je čerpat.

Říkal jste, že bydlíte nedaleko. Kolikrát jste už Stárkov navštívil?

Opravdu hodněkrát, já jsem do Stárkova jako malý jezdil na tábory. Jako malý kluk taky na fotbal, i když ho nehraju, ale jezdil jsem se dívat. Přes Stárkov projíždím například na Červený Kostelec nebo Hradec Králové. Pozoruji také, jak se Stárkov mění a postupně se vše opravuje. Je mi to tu blízké, a ještě jednou děkuji za pozvání na akci, jsem z ní nadšený. A při pohledu na dnešní rekonstrukci bitvy mě napadá otázka, zda bychom byli schopni se takto dnes někomu postavit.

Matěj Komár a František Šedivý

ROZHOVOR

Lidé, kteří tu žijí s námi:

Jiří Votava (*1951 Náchod)*Stárkovský kovboj, který si splnil sen a vybu-**doval svůj vla-
stní ranč ve
Vápence.**Chovatel koní
a bizonů, vý-
robce sedel,
malíř, země-
dělec a otec
čtyř dětí nás
provedl po
svém krá-
lovství a při**této procházce poskytl rozhovor pro
Stárkovský zpravodaj.***Jak dlouho žijete ve Stárkově?**

Už jsem tu zhruba 25 let. Pocházím z Malého Poříčí u Náchoda, kde jsem vyrostl a taky začal chovat první zvířata. Donedávna jsem tam měl vedle trati pozemek. S kamarády jsme v devadesátých letech hledali prostor, kde by bylo možné nějaký ranč vybudovat a volba padla právě na Vápenku u Stárkova.

Tedy to tu ale takhle nevypadalo?

Vůbec ne, tady nahoře na kopci byla taková plechová hala zemědělského družstva a taky panely a železo. Státní statky potom měly problémy a pozemky přešly pod Pozemkový fond, od kterého jsme je postupně kupovali. Těch pozemků tady bylo hodně, dnes má celý ten areál asi 60 hektarů. Když se tady potom stavělo, tak jsem tu bydlel dva roky v tee-pee. Jak se postavil první srub, tak už jsem se sem přesunul nastálo.

Vy jste velký milovník westernu. Máte to tak už od mala?

Takovou tu touhu po divokém západě jsem měl v sobě už od dětství. Moje maminka byla učitelka, táta stavěl silnice a já každé Vánoce brečel, že jsem nedostal koně. To si pamatuju naprosto přesně, prvního koně jsem si totiž koupil až v sedmadvaceti. U dědy jsem jako malý našel starou knížku, pamatuji si, že ji vydalo nakladatelství Toužimský a Moravec, a tu knížku ilustroval Zdeněk Burian. V ní byl indián na koni, já z toho měl husí kůži a věděl, že tohle je ono.

Před rokem 1989 to ale asi neměli kovbojové v Československu jednoduché.

Za minulého režimu nešel jezdit žádný western. Když jsem začínal jezdit na koních, tak to musel být parkur pod hlavičkou Socialistického svazu mládeže při JZD Horní Radechová. Nedalo se dělat nic jiného, western byl pro stát propagací západního stylu života. Tehdejší filmy s takovou tematikou jako Limonádový Joe prošly jen proto, že si z toho dělali legraci. Dřív jsme si jako parta kluků hráli na indiány, ale jako western nebo kovbojové jsme se nemohli nikde prezentovat nebo provokovat. Indiáni byli utlačovaní, ti nevadili, ale kovbojové, to byl problém.

Na těch parkurech to bylo vlastně jen sako a čepička, a když člověk vyhrál, tak zahlásili jezdecký klub SSM, jezdec Votava. Nikdo ale neřekl, že to byly tvoje koně. Časy se potom změnila a člověk si postupně šel za tím, co chtěl.

Kde jste před tím přesunem do Stárkova pracoval?

Dlouhou dobu jsem dělal technika v JZD v Radechové. Předtím jsem studoval na střední zemědělské škole v Kostelci nad Orlicí. A protože mám strašně rád zvířata, tak tady na ranči teď máme asi třicet koní a patnáct bizonů.

Ve vaší dílně jsou i sedla v různé fázi výroby. Děláte si je sám?

Dělám si je sám, ale nejsem sedlář a je to opravdu v malém množství. Pokud si nějaké sedlo renovuji, tak jen pro sebe, spíš je ale celé

vyrábím. Mám tu zrovna třeba mexické, kalifornské, sedlo americké kavalerie, kovbojská sedla nebo sedlo francouzské kavalerie z napoleonské doby.

Postupy jak na to jste si musel někde nastudovat?

Všechno čerpám z knížek, dá se to hezky najít. Najdu si třeba výstřižek s obrázkem, podle kterého pak to sedlo vyrobím. Nejdřív je ta kostra ze dřeva, potom se to potáhne kůží. Syrové kůže jsou přímo od našich zvířat, ty vydělané potom musím koupit. Když mám dobrou zimu a nemusím se moc motat kolem koní, tak za ní vyrobím i dvě sedla.

A jak funguje sériová výroba westernových sedel?

Průmyslové sedlářství staví sedla hlavně na sklolaminátových kostrách. V dnešní době už strašně málo sedlářů dělá ze dřeva. Hlavní argumentace je, že sklolaminát je lehčí, ale jsou s ním zase jiné potíže. Pro mě je základ dřevo, z něho je takový rám, který v tom sedle už zůstane. Sedla pro armádu byly i skoro bez kůže, tam byla důležitá účelnost. Když si člověk představí, že koňský hřbet není rovný, tak ani jedna část té kostry není pravidelná, musí to pasovat.

Takový kovboj ale potřebuje víc věcí než jen sedlo?

Samozřejmě, například chapsy – takové ty kovbojské nohavice. Všechno ale nejde sehnat tady v Čechách - věci jako třmeny si člověk musí poslat od někoho přes internet. Mám tu teď jedny hezké barokní, ty jsou třeba až ze Spojených států.

Na vašem ranči je i několik srubů, které jsou postaveny v různých stylech. Bylo na to potřeba udělat nějaký návrh?

To jsem vždycky zavřel oči a vymyslel si to. Nějaký malý náskres ano, ale to se pak řeší všechno za pochodu. V jednom srubu bydlíme s mojí ženou, potom je tu jeden, co vypadá jako strážní věž nebo třeba sibiřský. Když jsme jezdili na koních po Altaji, tak v horách tam měli pastevci takové bydlení. Je to šestiboký dům a uprostřed bývají kamna nebo krb. To jsme tady po návratu dali dohromady s jedním kamarádem.

Pak je tu jeden speciální domeček a tam se ubytuje i osm lidí. Je postavený přesně podle amerických indiánů z kmene Mandanů. Ti měli vesnice v horní Missouri, stavěné přesně z takových staveb, je to už trochu severněji.

Kousek nad sruby už pobíhají koně, ale bizony máte někde jinde?

Kůň s bizonem by po sobě nešli, ale je lepší je mít odděleně. I kobyly a hřebce si člověk musí dát zvlášť, a když chce potom hříbata, tak je pustí k sobě. Kůň se v Čechách přihlásí a registruje, ale aby měl tzv. papíry, tak musíme poslat genetické materiály na kontrolu do USA. Tam už mají informace o našich koních a můžou to porovnat. Dnes už je to tak sledované, že by koňský handlíř zaplakal. Není taky problém si nechat z Německa poslat zmražené sperma a tady se tím kobyla připustí. Podle hřebce se pohybuje i jeho cena. No a ty

bizony máme až támhle níž. Když je jdu krmit, tak je to v pohodě, jsou na mě zvyklí, ale nejsou

to rozhodně zvířata na mazlení. Bizoní maso je pak něco mezi hovězím a jelenem.

Jezdí sem lidé k vám především na projíždky na koních?

Přesně tak, je to vlastně ubytování s vyjíždkami. Teď jsme třeba jeli na koních do Nové Rudy, tam přespali a druhý den zase zpátky. To se za dva dny najede se zkušeným jezdcem i přes 100 kilometrů, ale je to takových 8 hodin denně v tempu. Nejsem žádný trenér, jen ty koně půjčuji. Poradím rád tomu, kdo se mnou jede, ale cvičitel opravdu nejsem.

Kdy jste se vůbec poprvé podíval na ten vysněný divoký západ?

V Americe jsem byl poprvé až před dvanácti lety. Spousta věcí, které tu mám, s divokým západem souvisí. Třeba sedlo Pony Expressu pro americkou poštu. Ta pošta fungovala ale jenom rok, pak se vynalezl telegraf a ze dne na den to ztratilo význam. Byla to vlastně taková štafeta – jezdci se střídali, každý měl před sebou zhruba dvacet mil. V takových speciálních stanicích se jezdci střídali, pošta se přendala na jiného koně a jelo dál.

Na obrázku v dílně jsem viděl i fotky, kde byli jezdci na koních v dobovém oblečení.

To už s Amerikou nesouvisí. Měli jsme takovou naši partu – Kavalerii Náchod – a s tou jsme jezdili na různé rekonstrukce bitev. Třeba do Holandska, na Slavkov a měli jsme právě i dobová sedla, výstroj a všechno, co k tomu patřilo. Ty sedla jsem se naučil vyrábět nejen kvůli těmhle akcím, ale z čistě pragmatických důvodů. Když jsem si koupil koně a sedlo stálo třicet tisíc, tak jsem si řekl, to snad budu jezdit bez sedla. Začal jsem si je vyrábět, abych ušetřil.

U Vás ty zajímavosti nekončí jen tím, co děláte. Máte celkem čtyři děti. Kolik jim všem vlastně je?

Nejstarším dvěma dcerám je 41 a 39, prostřednímu synovi je 20 a nejmladší Jiřík má teď 5 měsíců. Já mám ty děti vždycky po dvaceti letech, jsou to vlastně tři generace. No ale nějaké další, to už by vycházelo na moji devadesátku, tak už to asi nechám být. Ale kdo ví. Manželka je o 41 let mladší než já, ta sem kdysi přišla pomáhat jako podkovářka kovat koně a už tu zůstala, je hrozně šikovná.

Pustit se před lety do stavby toho ranče byl určitě odvážný krok.

Začal jsem tu stavět v padesáti. Kolikrát chlapi v tomhle věku něco vzdají, protože si myslí, že už to nemá cenu, já ale do devadesáti přece musím být normálně schopný pracovat. Ještě tu plánuju postavit jeden srub. Jak jsou teď problémy s kůrovcem, tak je hodně dřeva. Přes zimu jsem si začal už chystat materiál.

Máte ještě nějaké sny, které si chcete splnit?

Mně stačí to, co mám. Chci si to tu užívat, dostavět ještě ten jeden srub a věnovat se hlavně malému synovi a taky koním.

Děkuji za rozhovor a ať se Vám daří.

František Šedivý

DEN ZA OBNOVU LESŮ

Děti ze ZŠ Stárkov zasadili s lesníky a myslivci přes 2000 stromů

Akce s názvem „Den za obnovu lesů na Broumovsku“ se konala v pátek 4. října, a to v mezilesí nad Horním Dřevíčem ve směru na Turov. Od ranních hodin se do ní zapojili nejen

myslivci z našeho mysliveckého spolku Háj, ale celého okresu, lesníci, odborníci, dobrovolníci, ale i děti ze Základní školy ve Stárkově. Všichni společně zasadili na připravené pasece zhruba 2000 nových stromů – především jedle, buky a také smrky. Den za

obnovu lesů na Broumovsku pořádalo Město Stárkov, Okresní myslivecký spolek Náchod a Lesnicko dřevařský vzdělávací institut, s.r.o. Událost přitáhla i pozornost médií a přijel ji osobně podpořit hejtman Královéhradeckého kraje Jiří Štěpán a krajský radní Pavel Hečko.

Názor na to, jak zalesňovat naši krajinu rozhodně není jednotný, jak nám potvrdil i Kamil Zahradník z Lesnicko dřevařského vzdělávacího institutu (dále jen LDVI): „Je důležité, že tu dnes spolupracují lesníci a myslivci spolu s dětmi. Ty jsme přizvali proto, aby se i ony mohli podílet na obnově krajiny,

ve které žijí a vyrůstají. Ovšem na tom, jak zalesňovat, se málokdy shodne lesník, myslivec nebo ekolog, každý se na to dívá z trochu jiného pohledu.“ Podle něj by pak bylo skvělé, kdyby se podobná akce opakovala i na jiných místech kraje nebo republiky – zapojení veřejnosti je totiž prý to

nejlepší, co můžeme pro budoucnost našich lesů udělat.

Naši republiku i okolní státy v poslední době totiž zasáhla kalamita kůrovce. Tuto informaci nelze zejména v letních měsících v médiích přehlédnout, a proto jsme se odborníků ptali na to, jak si v tomhle ohledu stojí stárkovské lesy.

Proč je v Čechách kůrovec?

Kamil Zahradník, Lesnicko dřevařský vzdělávací institut

Proč je dnes v Čechách na mnoha místech především smrk?

Původ veškerých porostů se odvíjí od kalamity, která byla před sto lety způsobená motýlem bekyní mniškou. Ta působí podobně jako kůrovec, tzn. zavrtává vajíčka a larvy do podkorních míst především smrku, napadá ovšem i listnaté stromy. V roce 1919 bylo zničeno obrovské množství lesů, zhruba 20 let tehdy trvalo, než se jí podařilo dostat pod kontrolu. Potom začala masivní výsadba nových stromů a bylo potřeba, aby dřevo rostlo co nejrychleji. Když si představíte, že byla v těch dvacátých letech zlikvidovaná většina smrků jakožto základu konstrukčního řeziva, tak ten nedostatek pokračoval i v 50. letech, protože smrk tak rychle neroste. Následovala velká poptávka po dřevě – průmysl, zemědělství atd., takže my jsme ty lesy sázeli na poptávku tehdejších potřeb, proto se ten smrk dostal do nižších poloh. Někde se opravdu podařilo vypěstovat čistou monokulturu smrků, to není v pořádku, ale do tohoto místa – Stárkova – patří rozhodně smíšený les. Rozhodně je tu doma i ta jedle, kterou dnes sadíme, ale stoprocentně sem patří i ten smrk, budeme ho proto spolu s dalšími stromy dnes sádit. V poslední době jde o poněkud démonizovaný pojem. Nejsme ale zatím schopni nahradit smrk jako dřevinu pro stavební využití. Nechat přírodu divočině, to jsou takové fikce. Netvrdím, že nemohou být území pro to vyčleněná, ale z drtivé většiny je v ČR hospodářský les a ten je potřeba zachovat, aby i budoucí generace měla k tomu řezivu přístup. Dnešní kůrovcová kalamita byla zapříčiněna suchem, oslabením stromů, ale není to nic, s čím by si lesníci neuměli poradit.

Měli bychom tedy smrk zachovat v kombinaci s těmi ostatními stromy?

Ano, přesně tak. Je potřeba ho vhodně míchat a dosazovat tak, abychom vytvořili ten smíšený les, který například vidíte naproti nad Horním Dřevičem, kde jsou buky se smrkem. To je

osvědčená metoda pro zachování lesa. Dnes tu tedy nemáme moc možností experimentovat. I když spousta ekoaktivistických organizací si myslí, že pokud někdo bude dělat pokusy, přijdeme na něco lepšího. Ten les na to čas bohužel nemá. Není možnost, aby

si tu někdo zběsile hrál na prales, třicet let něco zkoušel a pak zjistil, že to prostě nefunguje. My chceme ten les zachovat ve zdravém stavu, stavu funkčním a ziskovém pro další generace. Proto chceme dnes ukázat veřejnosti, že smrk není dřevina, které se máme bát.

Co se se stromy stane po zasazení?

Po zasazení musí být ty stromky ošetřeny repelentním přípravkem, zejména ten terminální, hlavní výhonek (*jediný svislý výhonek směřující nahoru, pozn. redakce*). Když ho zvěř odkousne, tak došlo k porušení růstu toho stromu a fungují už jen ty boční výhonky. Následně bude ta paseka obehnaná oplocenkou. Používáme ji jako standartní systém, je to pro spousta majitelů náklad navíc, ale dle mého názoru lepší, než likvidovat spárkatou zvěř. Zvěř potřebujeme a nemůžeme na základě jedné katastrofy způsobit druhou. V tomto případě se jedná o zvěř, která působí ty okusy – jelení, mufloní, dančí zvěř.

Jaký je rozdíl mezi „školkou“ a oplocenkou?

Školka je pěstování nových stromků a v ní vyrostou ty malé stromky, které dnes sázíme. Čím lépe pak ochráníme porost, tím to bude lepší – použijou-li repelentní přípravky a oplocenku, tak mám dvojitou ochranu. Ten repelent na té dnešní pasece bude pravděpodobně taky. U té oplocenky, tam stačí první dva, tři roky, do těch pěti let podle podloží, nadmořské výšky a vody.

Kůrovec ve Stárkově

Hodnocení dopadu kůrovcové kalamity na Stárkov je různé a ilustruje, jakou o něm mají představu lesníci a jakou myslivci. Mimo zástupců z Lesnicko

dřevařského institutu jsme se ptali i hajného města Stárkova Milana Soldána.

Kamil Zahradník (LDVI): Tady je to ještě poměrně dobré, jsou tu pouze lokální oka, která v náletu způsobují škodu v řádek desítek, maximálně stovek kubíků dřeva. Zatím jsou na tom lesníci tak, že to stíhají sanovat, kácet a odklízet. Nic většího se sem zatím nedostalo a daří se to držet pod kontrolou. Letos jsme měli pouze 2 cykly rojení, ten třetí nám už naštěstí zastavilo počasí. Doufáme, že pokud nám zima pomůže, mohli bychom se toho příští rok zbavit, dá se říct do únosné míry.

Milan Soldán: Už moc nesouhlasím s výrokem, že je to tu únosné. Momentálně už totiž nestíháme. Co bylo letní rojení kůrovce, tak už jsme to nestihli odklízet. Další problém je, že i kdybychom to udělali, tak na to není tolik odbytu.

A **Milan Soldán**, stárkovský hajný pokračuje:

Může se to příští rok zlepšit?

Vyloženě záleží na počasí. Pokud bude vlhká zima a studené jaro, tak máme s kůrovcem vyřešeno. Pokud nebudou srážky a voda, tak budou veliké problémy. Sucho je podmínka pro šíření kůrovce. On se navrtá jen do oslabených stromů, do zdravého stromu si netroufne.

Ohrožuje to jen smrky?

Tohle je specialista jen na smrk, borovice má také svého kůrovce, to ale není v našem kraji aktuální. Taky tu není tolik borovic. Nejvíce ohrožené jsou stráně pod Vysokým kamenem a obecně ten pruh nad fotbalovým hřištěm. Pokud bude příští rok sucho, tak už tam smrky nebudou. Není to moc dobrá předpověď, ale když tu kopnete do hlíny, tak je strašné sucho. Když prší, je promočený centimetr, ale pod tím je prach. Snad zaprší a ty naše stromky, co jsme dnes sázeli, nám to zalije. Co se týče toho kůrovce, tak bohužel je aktivní i v jiných státech okolo nás. František Šedivý

ZŠ A MŠ STÁRKOV

Mateřská škola

Začal nám nový školní rok a my jsme se opět všichni sešli po prázdninách ve školce. Někteří přišli mezi známé kamarády, jiní přišli do školky poprvé. Odvážnější děti s úsměvem, u některých nechyběly slzičky, jak už to při loučení s maminkou bývá. Teď už se všichni na sebe těšíme a do školky chodíme s velkým úsměvem.

V letošním školním roce máme zapsaných 24 dětí ve věku od dvou do sedmi let. Povinnou předškolní docházku u nás plní 6 předškoláčků. Do MŠ bylo přijato 7 dvouletých dětí. V současnosti máme kapacitu zařízení zcela naplněnou.

I letos máme naplánováno mnoho zajímavých aktivit. Už zanedlouho se začneme připravovat na Vánoce, na nejkrásnější a nejdůležitější den v roce, tedy aspoň podle hodnocení dětí. Budeme jezdit

plavat, navštěvovat divadelní představení, pojedeme na různé výlety. Již k tradičním aktivitám ve školce patří „Malý logopedický předškolák,“

„Malý, velký šikula,“ „Elkoniny,“ „Výtvarníček“ a „Hravá angličtina.“

Na začátku října proběhla ve školce Drakiáda. Počasí nám nakonec naštěstí celkem přálo. Po krátkém, ale vydatném dešti jsme se přeci jen vydali na kopec na horní hřiště. Venku bylo příjemně, ale vítr jako by si s námi hrál opět a tradičně na schovávanou. Pěkné odpoledne jsme ukončili opékáním buřtů.

Školní rok už je v plném proudu, tak si přejme, aby byl pohodový, klidný a plný jen dětského úsměvu.

S přáním pevného zdraví pro všechny
Michaela Šrejberová a kolektiv MŠ

Základní škola

Den otevřených dveří ve škole

Plánovaný den otevřených dveří ve školní družině na pondělí 2. září byl přesunut na 9. září od 15 hodin. Školu navštívilo několik desítek lidí a prošli si nejen družinu a nové sociálky, ale i celou školu.

K prohlídce bylo připraveno občerstvení a výstava nových leteckých snímků. Návštěvníky prováděla paní ředitelka i většina místního pedagogického sboru.

Školní rok 2019/2020

V novém školním roce má základní škola 74 žáků, k tomu tři zahraniční žáky. Učí zde 8 učitelů, kterým pomáhají dvě asistentky a jedna paní družinářka. V novém školním roce je pro děti kromě výuky připraveno i několik kroužků – hravá angličtina, střelecký kroužek, florbal, sportovní hry a věda je zábava.

Ještě před vánoci čekají žáky vánoční dílny, na který navazuje vánoční jarmark a akademie. Srdečně vás na obě akce zveme.

Vánoční jarmark – středa 27. 11. od 15:30 v ZŠ

Vánoční akademie – čtvrtek 19. 12. od 15:30 v kině

HISTORIE STÁRKOVA

Vývoj Stárkova do r. 1513 (2. část)

Po celou dobu válek sloužil skalní hrad svému majiteli jako bezpečný opěrný bod, a proto ho Matěj nechal ještě více rozšířit a opevnit. Ve stejné době se v okolí stárkovské tvrze začíná vytvářet městečko, které však ještě nebylo obdařeno jakýmikoliv výsadami či privilegii.

Zálibu ve válčení zdědil po svém otci i jeho syn Matěj mladší Salava. Stejně jako kdysi Salava starší se také Matěj spojil s pány na Vízmburce, Žacléři a Adršpachu a společně útočili na bohatá města ve Slezsku a Lužici. Proto se poškozování, to znamená slezská knížata a města Vratislav, Svidnice, Zhořelec, Budyšín a Žitava, spolu domluvili a vybrali mezi sebou peníze, aby mohli nájezdníkům z Čech vyplatit jejich hrady. Na začátku června r. 1447 se pak pro změnu Slezané vydali do Čech na „válečnou výpravu“, při které zbořili a vyplnili tyto hrady - „Visenburk páně Jiříka z Dube, seděním na Žlebích, Adršpach páně Hynka z Náchoda a z Dube, Žacléř páně Hanušův, Belver a Skály páně Salavy z Lípy“⁷ Vesnice v okolí těchto hradů však byly plenění uchráněny a zůstaly v rukou svých původních majitelů. To znamená, že Stárkov i po tomto incidentu byl stále součástí majetku Matěje Salavy.

Co se týče zničeného hradu Skály, nezanikl úplně, ale byl po několika málo letech znovu obnoven. Přesné zprávy o tom, kdy a jak se to stalo, však nemáme. Hrad prý získal jakýsi Kočka, po kterém byl pojmenován právě oním názvem známým z německých pramenů Katzenstein, česky pak zkomoleně Kočkenštejn nebo Kočičí Hrádek.⁸ Takové štěstí však už neměla rovněž zničená tvrz Belver, o jejíž obnovení se patrně již nikdo nepokusil. V pramenech se r. 1528 uvádí jako pustá

a o šest let později jako zbořená. Dodnes se z tvrze zachovaly zbytky na zalesněném ostrohu přibližně 0,5 km západně od Stárkova, kde je stále patrný pahorek s kusem valu a příkopu.⁹

Dalším majitelem hradu Skály a tím i městečka Stárkova, který je doložen také v pramenech, byl Hanuš z Varnsdorfu. Jemu skalský statek náležel v letech 1466 - 1484.¹⁰ R. 1488 se pak statek dostává do rukou Zbyňka Bochovice z Buchova. Ten byl v téže době zároveň i majitelem celého náchodského panství, které pravděpodobně získal jako zástavu.¹¹

Na konci 15. st. se pánem na Skalách stal Hynek Špetle z Janovic a také za jeho vlády byl skalský statek součástí panství Náchod. R. 1513 se pak Stárkov stává majetkem knížete Bartoloměje Minstrberského.¹² Nový stárkovský pán měl velmi významné předky, byl synem knížete Viktorina Minstrberského a vnukem krále Jiříka z Poděbrad, a i on sám se dosti hluboce zapsal do dějin českého státu.

Mgr. Barbora Trenčanská
Muzeum Broumov

Poznámky:

- Ludvík, J. M.: Památky hradu, města a panství Náchoda, i vlastníkův jeho, I., Praha 1857, s. 75.
- Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, VI., Praha 1989, s. 448.
Tamtéž s. 61.
- Sedláček, A.: Hrady, zámky..., V., Praha 1887, s. 70.
- Ludvík, J. M.: Památky hradu..., s. 97.
- Sedláček, A.: Hrady, zámky..., V., Praha 1887, s. 70.

CHRAŇTE DOMOV I SEBE

© MV – generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru
České republiky

Vážení obyvatelé
rodinných domů, bytů,

oslovujeme Vás touto cestou proto, že stále evidujeme vysoký počet požárů v domácnostech, které mají tragické následky. Každý rok dochází k více než tisícovce požárů v obytných budovách, kde umírají desítky lidí a stovky jich jsou zraněny.

CHRAŇTE

domov i sebe

Elektronický podpis - 21.8.2019
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Ing. Drahoslav Ryba
Vydal : ProSignum Qualified C.
Platnost do : 22.11.2019 09:58:28+01:00

1. ČTĚTE NÁVODY

Instalujte a užívejte tepelné a jiné spotřebiče v souladu s průvodní dokumentací výrobce.

2. HLÍDEJTE OTEVŘENÝ OHEŇ

Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen svíček, sporáku, krbu a zvyšte opatrnost při vaření.

3. POZOR NA CIGARETY

Při kouření a odhazování nedopalků do odpadkových košů nedopalky vždy dokonale uhaste.

4. KONTROLA KOMÍNŮ

Dodržujte pravidla na údržbu a provoz spalinových cest.

5. TOPTE, JAK SE MÁ

Nedávejte do blízkosti topidel hořlavé látky, popel ukládejte do nehořlavé nádoby.

BEZPEČNOSTNÍ DESATERO

Měli byste si uvědomit, že odpovědnost za své chování a za technické zabezpečení svých domovů proti požáru nesete pouze vy sami! Aby k těmto požárům nedocházelo a nedocházelo k úmrtím a zraněním, dodržujte toto BEZPEČNOSTNÍ DESATERO.

6. POUČTE SVÉ DĚTI

Dejte z dosahu dětí zápalky, zapalovače, vysvětlete jim nebezpečí vzniku požáru.

7. VYBAVTE SVOJI DOMÁCNOST

Instalujte hlásiče požáru, vybavte domácnost hasicími spreji a přenosnými hasicími přístroji.

8. UDRŽUJTE V POŘÁDKU UZÁVĚRY INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ

Hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody a plynu musejí být řádně označené a přístupné.

9. KONTROLUJTE ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ

Kontrolujte pravidelně stav spotřebičů a šňůrových vedení.

10. UDRŽUJTE PRŮCHODNÉ CHODBY A SCHODIŠTĚ

V případě požáru oceníte, že budete moci z hořícího domu rychle utéct a zachránit členy rodiny.

CHARITNÍ PEČOVATELSKÁ SLUŽBA

Oblastní charita Náchod

POSKYTUJEME SLUŽBY VE VAŠÍ OBCI

Každodenně včetně svátků od 7:00 do 20:00 h.

- Zajišťujeme:
- pomoc při zvládnání péče o vlastní osobu
  - pomoc při osobní hygieně
  - poskytnutí stravy nebo pomoc při jejím zajištění
  - pomoc při zajištění chodu domácnosti
  - zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

Služby poskytují kvalifikovaní pracovníci v domácím prostředí uživatele a jsou určeny osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, nemoci či zdravotního postižení nebo těm, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci.

tel.: 605 401 713, email: marie.malinova@nach.hk.caritas.cz

www.nachod.charita.cz

A NAKONEC . . .

Příspěvky občanů

Vzpomínka na pana Matyse, aneb příběh jednoho stromu.

Celý svůj produktivní život jsem prožil v závodě ČKD Hronov. Za tu dobu jsem vystřídal mnoho spolupracovníků. Někdy v sedmdesátých letech minulého století nastoupil na dílnu starší pán, už důchodce. Bydlel v Horním Kostelci, jmenoval se Matys a stále chodil v lesácké uniformě. Vedoucí ho využíval na všechnu možnou výpomocnou práci. O přestávkách bylo dost času na jeho vypravování a tak jsme se dozvěděli, že sloužil u Šamburáka (Bedřich, princ Schaumburg – Lippe, majitel Náchodského panství a lesů mezi Horním Kostelcem a Odolovem do roku 1945) a také to, že mu bába (tak ji tituloval) sebere celý důchod a i to málo co si tady vydělá. A že mu nezbude ani na pivo. Jednou přinesl do práce sazeničky stromků. Prý je to Kanadská jedle a nabízel jednu za 5 Kčs. Aby měl na pivo a aby o tom bába nevěděla. On totiž jako bývalý hajný měl přístup do

lesní školky v Horním Kostelci a tak si tam ty sazeničky prostě vypůjčil. Jednu jsem si také koupil a zasadil do skalky, v domnění, že se jedná o zákrsek. Jenže strom rostl a začal překážet. Přesadil jsem ho jinam, ale i tam po čase překážel. V roce 1983 vyhořela Dřevěnka a v dalším roce mezi spálenišťem a kinem byla postavena zeď. Vzniknul tam prostor pro vegetaci a tak jsem tam ten stromek přesadil. A ono se mu dařilo. Neměl žádného konkurenta a vyrostl z něho krásný a mohutný strom. Strom, který není napaden kůrovcem ani žádnou emisí. Kolemjdoucí si toho také všímají. Ale to, že nám dělá radost, také způsobuje starost. Jeho kořenům chybí prostor a tak zeď, kterou před lety postavili pánové Vlček a Žlůva, se začíná bortit. Příběh tohoto stromu by tak měla ukončit pila. Potom by mohl ještě jednou posloužit, třeba jako Vánoční strom. Nebo má snad někdo z občanů jiné řešení?

M. Bárta

Posílání SMS přes Mobilní rozhlas

Od 1. listopadu jsme začali posílat všechny zprávy i přes Mobilní rozhlas. Důležitou informací pro občany je, že se posílání SMS zpráv nebude rušit. Do konce února 2020 budeme posílat zprávy z obou systémů, a pak Infokanal zrušíme. Prosíme vás, abyste se do Mobilního rozhlasu registrovali. Buď na MěÚ Stárvkov, nebo v aplikaci Mobilní rozhlas na internetu. Případné dotazy rád zodpovím.

Místostarosta

Co se dělá

Jak jste si jistě mnozí všimli, pracujeme v rámci vlastních sil a prostředků na rekonstrukci opěrné zdi u mateřské školky. V tuto chvíli už čekáme na poslední nařezané vrchní pískovcové sokly. Díky spolupráci s dodavatelem kamene v Teplicích nad Metují bude letošní část zdárně dokončena a malá část náměstí o něco líbivější. Jakmile nám počasí příští rok dovolí, budou práce pokračovat dál až na roh parku, kde ještě nedávno stála telefonní budka, která byla poskytovatelem telekomunikačních služeb, pro své minimální využití odstraněna. Dojde také k celkové úpravě zelených ploch parku. Plánujeme srovnat terénní nerovnosti, vysadit novou zeleň, vybudovat nový prostor pro lavičky a instalovat koše na odpad. Cílem tohoto zásahu je celkové zatraktivnění historického centra našeho města.

Starosta

Můžete posílat příspěvky

Budeme rádi, když se i vy zapojíte do tvorby dalších čísel zpravodaje. Můžete nám posílat své fotografie z akcí, postřehy, případně i vaše názory. Pro další číslo poptáváme fotografie a vzpomínky z listopadu a prosince 1989. Především pak ze setkání, která se v souvislosti se Sametovou revolucí odehrála ve Stárvkově. Vše posílejte na e-mail redakce@starkov.cz.

Stárvkovský zpravodaj; vydává Město Stárvkov, IČ: 00273066; **Adresa vydavatele**: Stárvkov 82, 549 36, kontaktní e-mail: redakce@starkov.cz; Za obsah článků odpovídají autoři.

Tisk: GZH Hronov s.r.o.; povoleno pod reg. č. MK ČR E 23669, Náklad: 400 výtisků, vychází 4x ročně.